

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้การประเมินตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ในด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้รับผิดชอบโครงการ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพสมรส มากที่สุด รองลงมาคือ สถานภาพโสด อายุระหว่าง 41-60 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ อายุระหว่าง 15-30 ปี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา/ปวช.หรือเทียบเท่า มากที่สุด รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ตำแหน่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนมากที่สุด รองลงมาเป็นสมาชิกสภาเทศบาล มีรายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท และจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง สถานภาพสมรส มากที่สุด รองลงมาคือ มีสถานภาพโสด อายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 41-60 ปี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา/ปวช. หรือเทียบเท่า มากที่สุด รองลงมาคือ จบการศึกษาชั้นประถม ศึกษาหรือต่ำกว่า ประกอบอาชีพรับจ้าง มากที่สุด รองลงมาคือ ประกอบอาชีพ ค้าขาย มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท

2. การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง

อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 องค์ประกอบ โดยรวมผลการประเมินมีความเหมาะสมและมีความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.62-3.74 ได้แก่ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 3.74$) และด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ($\bar{X} = 3.62$) และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ระหว่าง 3.48-3.49 ได้แก่ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.49$) และด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า ในกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ ผลการประเมินมีความเหมาะสมเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการประเมินว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-3.70 ได้แก่ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 3.70$) ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ($\bar{X} = 3.62$) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.52$) และด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.51$) ตามลำดับ และกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการประเมินว่า มีความเหมาะสมเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.62-3.78 คือ ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ($\bar{X} = 3.78$) ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 3.62$) และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.45-3.46 คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.46$) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.45$)

2.2 ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ของผู้รับผิดชอบโครงการ และประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.53-3.92 ได้แก่ โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนต่อการบริหารจัดการ โครงการมีนโยบายครอบคลุมสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน โครงการมีหลักการและเหตุผลที่เหมาะสม โครงการมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การดำเนินโครงการสอดคล้องต่อความต้องการของประชาชน โครงการมีเป้าหมายที่ชัดเจน กิจกรรมของโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสามารถปฏิบัติงานได้ โครงการวางแผนให้มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบมีส่วนร่วมกับประชาชน และโครงการเกิดจากความต้องการของชุมชนมีความเหมาะสม และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 3.42 ได้แก่ ผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการเห็นว่าสภาพทั่วไป เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตำบลลำโรง มีความเหมาะสมต่อโครงการ

กลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ ประเมินว่า ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.54–3.91 ได้แก่ โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนต่อการบริหารจัดการการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องต่อความต้องการของประชาชน โครงการมีหลักการและเหตุผลที่เหมาะสม โครงการมีนโยบายครอบคลุมสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน โครงการมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน กิจกรรมของโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสามารถปฏิบัติงานได้ และโครงการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.35–3.42 ได้แก่ โครงการวางแผนให้มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบมีส่วนร่วมกับประชาชน โครงการเกิดจากความต้องการของชุมชนมีความเหมาะสม และผู้รับผิดชอบโครงการคิดว่าสภาพทั่วไป เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตำบลลำโรง มีความเหมาะสมต่อโครงการ

ในกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50–3.93 ได้แก่ โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนต่อการบริหารจัดการ โครงการมีนโยบายครอบคลุมสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน โครงการมีหลักการและเหตุผลที่เหมาะสม โครงการวางแผนให้มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบมีส่วนร่วมกับประชาชน โครงการเกิดจากความต้องการของชุมชนมีความเหมาะสม โครงการมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โครงการมีเป้าหมายที่ชัดเจน ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการคิดว่าสภาพทั่วไป เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตำบลลำโรง มีความเหมาะสมต่อโครงการ และการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องต่อความต้องการของประชาชน และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 3.41 ได้แก่ กิจกรรมของโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสามารถปฏิบัติงานได้

2.3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ของผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$) พิจารณาเป็น รายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51–3.67 ได้แก่ การกำหนดวิธีการบริหารจัดการโครงการ มีความเหมาะสม สถานที่ในการดำเนินงานโครงการ SML มีความเหมาะสม และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.37–3.48 ได้แก่ การกำหนดวิธีการบริหารจัดการโครงการ มีความยืดหยุ่นได้ โครงการจัดเจ้าหน้าที่สำหรับดำเนินการอย่างเพียงพอ วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการมีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย จำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากภาครัฐ เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ

ในกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.58–3.70 ได้แก่ การกำหนดวิธีการบริหารจัดการโครงการ มีความเหมาะสมสถานที่ในการดำเนินงานโครงการ SML มีความเหมาะสม และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากภาครัฐ เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.35–3.49 การกำหนดวิธีการบริหารจัดการโครงการมีความยืดหยุ่นได้ วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการมีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย จำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ และโครงการจัดเจ้าหน้าที่สำหรับการดำเนินการอย่างเพียงพอ

ในกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.46$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50–3.63 ได้แก่ การกำหนดวิธีการบริหารจัดการโครงการ มีความยืดหยุ่นได้ และโครงการจัดเจ้าหน้าที่สำหรับการดำเนินการอย่างเพียงพอ และสถานที่ในการดำเนินงานโครงการ SML มีความเหมาะสม และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.33–3.46 ได้แก่ การกำหนดวิธีการบริหารจัดการโครงการ มีความยืดหยุ่นได้ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากภาครัฐ เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการมีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย

2.4 ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ของผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ โดยรวมมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51–3.72 ได้แก่ คณะกรรมการมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการได้สำรวจสภาพพื้นที่ของโครงการ คณะกรรมการมีความชัดเจนในการบริหารงานตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คณะกรรมการได้แบ่งงานให้กับประชาชนในชุมชนร่วมดำเนินโครงการ ประชาชนและคณะกรรมการได้ดำเนินงาน

ตามแผนของโครงการ คณะกรรมการได้ใช้เวลาปฏิบัติงานตามโครงการ และคณะกรรมการได้ศึกษาสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนก่อนการดำเนินการ และมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง 12 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.38-3.47 ได้แก่ คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานร่วมกับประชาชน โดยยึดหลักประชาธิปไตย คณะกรรมการได้ประสานงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการได้สรุปผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ คณะกรรมการได้จัดประชุมวางแผนในการดำเนินโครงการ คณะกรรมการได้ดำเนินการตามโครงการร่วมกับประชาชน คณะกรรมการได้เปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติงานให้ประชาชนทราบ การคัดเลือกคณะกรรมการโดยภาคประชาชนเป็นผู้คัดเลือกมีความเหมาะสม ประชาชนได้ใช้เวลาปฏิบัติงานตามโครงการ คณะกรรมการได้จัดเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย คณะกรรมการติดตามและประเมินผลร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการได้มอบหมายให้ประชาชนภายในชุมชนปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการ และคณะกรรมการได้แบ่งงานกันภายในกลุ่มในการดำเนินโครงการ

ในกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 13 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-3.71 ได้แก่ คณะกรรมการได้แบ่งงานให้กับประชาชนในชุมชนร่วมดำเนินโครงการ คณะกรรมการมีความชัดเจนในการบริหารงานตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คณะกรรมการได้สำรวจสภาพพื้นที่ของโครงการ คณะกรรมการได้สรุปผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ คณะกรรมการได้ประสานงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการได้ดำเนินงานตามแผนของโครงการ คณะกรรมการได้ศึกษาสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนก่อนการดำเนินการ คณะกรรมการได้จัดเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย คณะกรรมการได้ใช้เวลาปฏิบัติงานตามโครงการ และคณะกรรมการได้จัดประชุมวางแผนในการดำเนินโครงการ คณะกรรมการได้ดำเนินการตามโครงการร่วมกับประชาชน ประชาชนได้ใช้เวลาปฏิบัติงานตามโครงการ และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.39-3.47 ได้แก่ คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานร่วมกับประชาชน โดยยึดหลักประชาธิปไตย การคัดเลือกคณะกรรมการโดยภาคประชาชนเป็นผู้คัดเลือกมีความเหมาะสม คณะกรรมการได้มอบหมายให้ประชาชนภายในชุมชนปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการได้แบ่งงานกันภายในกลุ่มในการดำเนินโครงการ และคณะกรรมการได้เปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติงานให้ประชาชนทราบ

ในกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ พัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) พิจารณารายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.52-3.89 ได้แก่ คณะกรรมการมีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการได้สำรวจสภาพพื้นที่ของโครงการ คณะกรรมการมีความชัดเจนในการบริหารงานตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการและประชาชน และคณะกรรมการได้ดำเนินงานตามแผนของโครงการ และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 15 ข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.31-3.49 ได้แก่ คณะกรรมการได้เปิดเผยข้อมูลปฏิบัติงานให้ประชาชนทราบ คณะกรรมการได้อุทิศเวลาปฏิบัติงานตามโครงการ คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานร่วมกับประชาชนโดยยึดหลักประชาธิปไตย คณะกรรมการได้ศึกษาสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนก่อนการดำเนินการ คณะกรรมการได้แบ่งงานให้กับประชาชนในชุมชนร่วมดำเนินโครงการ การคัดเลือกคณะกรรมการ โดยภาคประชาชนเป็นผู้คัดเลือกมีความเหมาะสม คณะกรรมการติดตามและประเมินผลร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการได้มอบหมายให้ประชาชนภายในชุมชนปฏิบัติงานร่วมกับประชาชน คณะกรรมการได้จัดประชุมวางแผนในการดำเนินโครงการ คณะกรรมการได้ดำเนินการตามโครงการร่วมกับประชาชน ประชาชนได้อุทิศเวลาปฏิบัติงานตามโครงการ คณะกรรมการได้แบ่งงานกันภายในกลุ่มในการดำเนินโครงการ คณะกรรมการได้ประสานงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการได้จัดเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย คณะกรรมการได้สรุปผลการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบ

2.5 การประเมินโครงการด้านผลผลิต พบว่า ผลการประเมินรวมทั้งกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$) พิจารณาเป็นรายข้อ เป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.70-3.81 ได้แก่ การดำเนินโครงการ มีผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ผลการดำเนินโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชน ประชาชนที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ และการดำเนินโครงการมีข้อบกพร่องทำให้วัตถุประสงค์ไม่บรรลุผลสำเร็จ

กลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ พบว่า ผลการประเมินเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) พิจารณาเป็นรายข้อ เป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.66-3.73 ได้แก่ การดำเนินโครงการมีผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ผลการดำเนินโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชน การดำเนินโครงการมีข้อบกพร่องทำให้วัตถุประสงค์ไม่บรรลุผลสำเร็จ และประชาชนที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ

กลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ผลการประเมินเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$) พิจารณาเป็นรายข้อ เป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.71-3.89 ได้แก่ การดำเนินโครงการมีผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผลการดำเนินโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชน ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ และการดำเนินโครงการมีข้อบกพร่องทำให้วัตถุประสงค์ไม่บรรลุผลสำเร็จ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะการประเมินโครงการศูนย์พัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสมุทรปราการ

ปัญหาในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสมุทรปราการ ของกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ ส่วนใหญ่ที่พบมากที่สุด คือ คณะกรรมการและประชาชนไม่มีสถานที่ในการจัดกิจกรรม รองลงมาคือ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะกรรมการในการทำประชาวิจารณ์ในโครงการต่างๆ ที่กำหนด และคณะกรรมการและประชาชนได้รับรายละเอียดไม่ชัดเจน ทำให้โครงการล่าช้า และปฏิบัติไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสมุทรปราการ ของกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการส่วนใหญ่ที่พบมากที่สุด คือ รัฐบาลควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างแท้จริง รองลงมาคือ รัฐบาลควรเพิ่มงบประมาณ เพื่อให้เกิดโครงการพัฒนาและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ปัญหาในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสมุทรปราการ ของกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ที่พบมากที่สุด คือ ประชาชนขาดความสามัคคี ขาดความร่วมมือ ขาดระเบียบ และคุณธรรม รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์โครงการยังไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนบางส่วนไม่ทราบข้อมูลใดๆ ของโครงการ ทำให้ไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสมุทรปราการ ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ที่พบมากที่สุด คือ รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาความยากจน ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด และผู้มีอิทธิพล รองลงมาคือ รัฐบาลควรส่งเสริมโครงการที่เกี่ยวกับการจัดการดูแลความปลอดภัยในชุมชน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งได้สรุปผลการประเมินของกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ของกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยรวมดังนี้

ผลการวิจัยในครั้งนี้ การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) พบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการ ประเมินว่า มีความเหมาะสมเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน และกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า มีความเหมาะสมเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท และด้านผลผลิต และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ โดยการดำเนินงานของกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า โครงการมีนโยบายสอดคล้องต่อความต้องการของชุมชน ทำให้การดำเนินโครงการมีผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ แต่เนื่องจากยังมีสาเหตุควรปรับปรุง คือ คณะกรรมการและประชาชนไม่มีสถานที่ในการจัดกิจกรรม ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะกรรมการในการทำประชาวิจารณ์ในโครงการต่างๆ ที่กำหนด การประชาสัมพันธ์โครงการยังไม่เพียงพอ ทำให้คณะกรรมการและประชาชนได้รับรายละเอียดไม่ชัดเจน จึงทำให้โครงการล่าช้าและปฏิบัติไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ฉะนั้น รัฐบาลจึงควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคณัช ยนต์ภักดี (2549, หน้า 15) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จ หมู่ที่ 4 ตำบลตาลาน อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนฯ ส่วนใหญ่มาจากคณะกรรมการบางท่านและสมาชิก ตลอดจนการบริหารจัดการ การจัดทำบัญชี การแบ่งหน้าที่กันทำงานของคณะกรรมการยังไม่เป็นลักษณะรูปแบบของกลุ่มที่สมบูรณ์ กรรมการและสมาชิก

ยังขาดความรู้ ความเข้าใจขาดทักษะในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการจะมอบอำนาจให้ประชาชน กองทุนเป็นผู้ตัดสินใจ โดยที่กรรมการและสมาชิกคนอื่น ๆ ยอมรับในการตัดสินใจของผู้นำหรือ ประชานการดำเนินการทั้งหมด

1.1 ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท จากผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินของผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนต่อการบริหารจัดการ ซึ่งโครงการมีนโยบายครอบคลุมสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน โครงการมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทำให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงาน และประชาชนได้รับการพัฒนาศักยภาพตามเป้าหมายของโครงการอย่างชัดเจน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอีกด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมของชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540:12) ให้ความเห็นไว้ว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกิจกรรมใดๆ ที่มีผลกระทบถึงตัวประชาชน ซึ่งเป็นการที่ภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวประชาชนและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ด้วยความสมัครใจ โดยการมีส่วนร่วมที่มักจะใช้การจัดเวทีประชาคมควบคู่กันไป เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน และยังคงสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมในการประชาคมของ กรมการพัฒนาชุมชน (2547, หน้า 29) กล่าวว่า ประชาคม หมายถึง การรวมตัวของสมาชิกในชุมชนเพื่อร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนด้วยตนเอง เช่น การแก้ปัญหาชุมชน การวางแผนพัฒนาชุมชน การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มี วัตถุประสงค์ หรือสนใจในเรื่องเดียวกันรวมตัวกันตัดสินใจร่วมดำเนินงานและร่วมรับผิดชอบ อย่างเสมอภาคภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและศีลธรรม ซึ่งสอดคล้องกับมโนทัศน์เกี่ยวกับการประเมินของ อุดม จำรัสพันธุ์ (2545, หน้า 35) ให้ความเห็นว่า การประเมินแบบร่วมมือที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม/โครงการหรือการพัฒนาการสิ่งใดๆ โดยจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วมต้องมุ่งพัฒนาโครงสร้างของชุมชน ทั้งพัฒนาคน พัฒนาการ อยู่ร่วมกันของคน และพัฒนาสถานะแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ซึ่งรวมถึงการติดต่อประสานงานการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล เพื่อขจัดปัญหาในการดำเนินงาน

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น จากผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินของผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากภาครัฐเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงาน

ต้นสังกัดได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวนจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนในทางปฏิบัติของชุมชนเป้าหมายสามารถดำเนินงานตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน SML ได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น จึงควรมีการปรับเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามความจำเป็นของปัญหาแทนเกณฑ์ประชากรที่กำหนดเป็นขนาดของหมู่บ้าน ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรที่ดำเนินตามโครงการ มีความสามารถในการดำเนินงาน แต่บุคลากรที่ดำเนินงานด้านประสานงานมีเพียงไม่กี่คน การปฏิบัติงานก็ไม่เต็มเวลา ทำให้ขาดการคิดค้นงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในด้านวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการที่ใช้ในกิจกรรม พบว่า ชุมชนตำบลสำโรง ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชิต ณะไชย (2540, หน้า 79-84) ได้ศึกษาการประเมินโครงการรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอเมือง จังหวัดน่าน ปี พ.ศ.2540 ภายได้แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ด้านวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการดำเนินการด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีความสามารถและความพร้อมในด้านบุคลากร แต่มีปัญหาในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และหน่วยงานอื่นมาสนับสนุน ด้านกระบวนการ พบว่า ยังขาดวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม โดยตรงมาเป็นผู้ให้การอบรม ด้านผลผลิต พบว่า อาสาสมัครผู้นำชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดี

1.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน จากผลการวิจัย พบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการมีความเหมาะสมและประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานร่วมกับประชาชนโดยยึดหลักประชาธิปไตย เนื่องจากโครงการ SML เป็นโครงการที่มีความสำคัญที่ควรจะดำเนินการต่อไป แต่เพื่อให้โครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงควรมีการปรับปรุงเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการที่มีต่อหมู่บ้าน/ชุมชน ในเรื่องของคณะกรรมการควรมีการแบ่งงานกันภายในกลุ่มในการดำเนินโครงการ และคณะกรรมการควรมีการสรุปผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรรถพล กสิรัตน์ (2550, หน้า 94-98) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) : กรณีศึกษาชุมชนบ้านดง เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการโครงการ ประกอบด้วย 3 กลุ่มปัจจัยคือ กลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านวัฒนธรรม ส่วนในกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน มีปัจจัย

ที่เป็นอุปสรรคคือ ประชาชนไม่ต้องการรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ ประชาชนไม่เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริง ชุมชนไม่มีผู้ที่มีความรู้ในบางด้าน และการเป็นชุมชนต้นแบบไม่มีชุมชนในพื้นที่ให้ศึกษา ส่วนในกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคคือ โครงการต่อๆ ไป ไม่มีงบประมาณในการจัดตั้งโครงการ (SML) และภาครัฐไม่มีการแนะนำขั้นตอนในการดำเนินงาน

1.4 ด้านผลผลิตของโครงการ จากผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินของผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การดำเนินโครงการมีผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ เห็นได้จากผลการดำเนินงานมีประโยชน์ต่อชุมชน โดยประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการซึ่งประชาชนในชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการโครงการกันเอง ส่วนนี้เป็นการบรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการที่มีเจตนาจะให้ประชาชนเป็นผู้บริหารงานและดำเนินงานเอง โดยเฉพาะการพัฒนาแบบชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและพึ่งพาตนเองได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เตือนใจ บุญทิม (2549, หน้า 351-352) ได้ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง:กรณีศึกษาอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกองทุนมีระดับความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามามีบทบาทในการให้คำแนะนำ และความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแก่คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุน เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองประสบความสำเร็จ

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน(SML) ตำบลสำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.1 ปัญหา

2.1.1 กลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ มีความคิดเห็นที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่

1. คณะกรรมการและประชาชนไม่มีสถานที่ในการจัดทำกิจกรรม
2. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกับ

คณะกรรมการในการทำประชาวิจารณ์ในโครงการต่างๆ ที่กำหนด

ปัญหาที่พบเกิดจากประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในโครงการ เนื่องจากมีระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมที่ค่อนข้างสั้น ส่งผลให้เกิดความรีบเร่งมุ่งที่จะให้การดำเนินโครงการแล้ว

เสร็จโดยเร็ว ทำให้กระบวนการในการจัดเตรียมสถานที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ จึงส่งผลให้โครงการไม่เป็นไปในทางที่ควรจะเป็น ดังนั้น ประชาชนจึงไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

2.1.2 กลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่

1. ประชาชนขาดความสามัคคี ขาดความร่วมมือ ขาดระเบียบ และคุณธรรม
2. การประชาสัมพันธ์โครงการยังไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนบางส่วน

ไม่ทราบข้อมูลใดๆ ของโครงการ ทำให้ไม่มีส่วนร่วมในโครงการเท่าที่ควร

ปัญหาที่พบทั้ง 2 ข้อดังกล่าว เกิดจากประชาชนในหมู่บ้านขาดข้อมูล รายละเอียดในการดำเนินโครงการและแนวทางการดำเนินงาน ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมที่ค่อนข้างสั้น ประชาชนในหมู่บ้านได้รับเอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อประชาสัมพันธ์ไม่ทันเวลา อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานของ สุภาพร สุทธิกิจเสรีกุล (2545, หน้า 95-101) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จังหวัดปัตตานี เป็นการศึกษาวิจัยประเมินผลตามรูปแบบซีพี (CIPP Model) ผลการศึกษาด้านบริบทสิ่งแวดล้อม พบว่า ผู้นำศาสนาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะเป็นแกนนำในการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนได้ ส่วนปัจจัยนำเข้าไม่มีการวางแผนและกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงานมีจุดเด่น คือ การกระจายการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน แต่การประสานงานล่าช้า ไม่สะดวก ผลผลิต พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติความพึงพอใจในระดับปานกลาง ส่วนประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ของโครงการจำกัด ดังนั้นควรเร่งทำความเข้าใจในด้านสิทธิประโยชน์ของประชาชนยกระดับมาตรฐานคุณภาพบริการและพัฒนาบุคลากร

2.2 ข้อเสนอแนะ

2.2.1 กลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ

1. รัฐบาลควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างแท้จริง

2. รัฐบาลควรเพิ่มงบประมาณ เพื่อให้เกิดโครงการพัฒนาและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะที่พบจากผลการวิจัยดังกล่าว อาจเป็นเพราะ โครงการนี้เป็นโครงการที่มีระยะเวลาสั้น การแก้ไขปัญหาในชุมชนจะต้องได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนเป็นสำคัญ จึงควรให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาชุมชน และสร้างโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความสามารถในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

2.2.2 กลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ ได้ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ

1. ให้รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาความยากจน ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด และผู้มีอิทธิพล
2. รัฐบาลควมส่งเสริมโครงการที่เกี่ยวกับการจัดดูแลรักษาความปลอดภัยในชุมชน

ข้อเสนอแนะที่พบเนื่องจากประชาชนในชุมชนมีความต้องการที่แตกต่างกันไป ซึ่งความต้องการหลากหลายของประชาชนอาจนำมาเป็นแนวทางในการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการและควรมีการเสริมสร้างให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ของส่วนรวมอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ควรมีการประชุมงานร่วมมือกันระหว่างชุมชนกับองค์กรหรือหน่วยงานในการระดมพลังสมองเพื่อพัฒนาให้โครงการต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้
2. ต้องสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการ ทั้ง 4 ด้าน โดยการชี้แจงและอธิบายให้ประชาชนทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของตน
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ หลักการ และขั้นตอนการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ให้ละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้น
4. รัฐบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณให้อย่างต่อเนื่องทุกปี โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากปีก่อนหน้า
5. รัฐบาลควรเสริมสร้างให้คณะกรรมการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วยใจบริสุทธิ์ ยุติธรรม มุ่งเน้นการบริหารงานด้วยความรักใคร่ สามัคคี เน้นผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักและนำงบประมาณมาบริหารงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดสาธารณะประโยชน์มากที่สุด
6. เมื่อสิ้นสุดโครงการควรมีการประชุมสัมพัธ์ผลการปฏิบัติงานและสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการเพื่อให้รัฐบาลและประชาชนได้รับทราบ และตรวจสอบการดำเนินงานได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความแตกต่างหรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการของผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ
2. ควรมีการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจต่อการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ของประชาชนว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการมากน้อยเพียงใด
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) โดยศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ศึกษาความสัมพันธ์ของการตัดสินใจกับการประเมินโครงการ
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) กับเขตพื้นที่อื่นๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี